

Vejer dine søer for meget?

Udfordring: Når søerne vejer for meget, er det en udfordring for led og knogler.

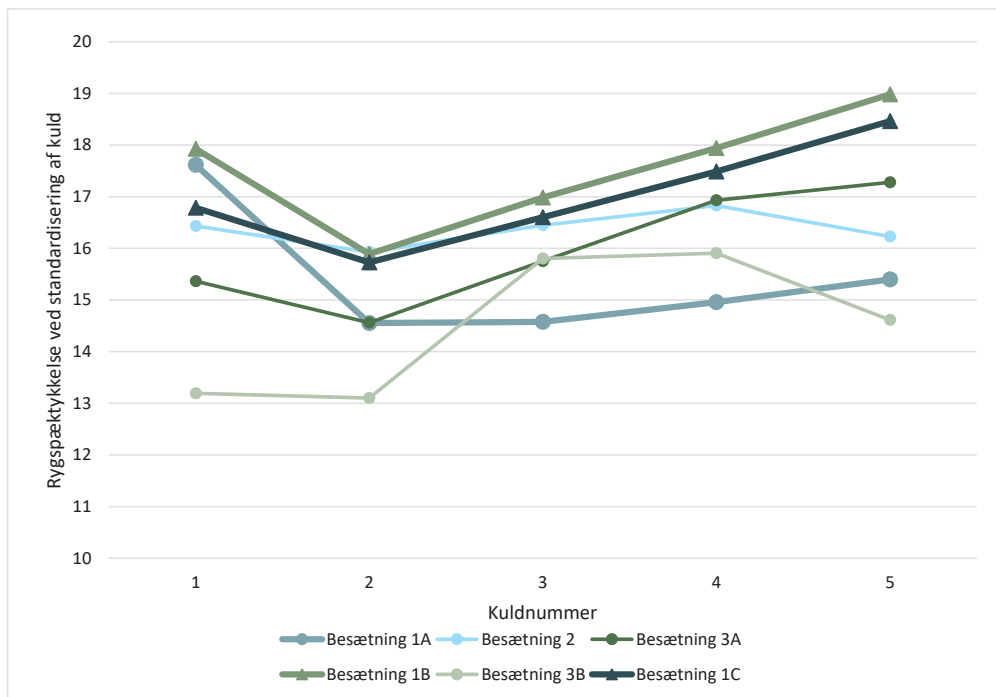

Konklusion

- For meget lysin og protein i foder til drægtige søer giver for stor tilvækst. Et gram ekstra lysin pr. FE vil give 5-13 kg ekstra tilvækst hos soen pr. drægtighed.

Af Thomas Sønderby Bruun, chefkonsulent, thsb@seges.dk

I mange besætninger er søernes foderforbrug et indsatsområde, og i mange typer af stalde til drægtige søer er det en udfordring at sikre, at den store so ikke vokser for meget samtidig med, at den magre so skal reetablere tabt huld fra den foregående diegivningsperiode. SEGES Svineproduktion har i Manual om Repromanagement givet forslag til anbefalede foderkurver, som skal sikre, at den gennemsnitlige so får det foder, den har behov for pr. dag under drægtigheden. Midt i drægtigheden fra dag 29-84 anbefales en

Eksempler på søernes vægtudvikling kuld for kuld i tre besætninger.

foderkurve på 2,3 FE pr. dag, hvilket skal sikre, at alle søer i en sti har muligheden for mindst at få opfyldt det daglige behov til vedligehold. I det følgende vil konsekvenser ved

at afvige fra den anbefalede foderkurve til søer i middel huld samt konsekvenserne af at øge lysin ud over normen blive illustreret. Beregningerne er udført med en intern model

fra Seges Svineproduktion, som beregner tilvæksten pr. drægtighed afhængig af lysinindhold og foderstyrke.

Konsekvensen af mere eller mindre foder pr. dag

I tabellen er der taget udgangspunkt i den anbefalede foderkurve og en blanding, som indeholder 4,0 gram ford. lysin pr. FE. Ved brug af ESF, hvor søerne fodres individuelt, er det reelt muligt at reducere søernes tilvækst, hvis forholdene i øvrigt taler for det. Det er muligt at reducere tilvæksten pr. drægtighed med op til 10 kg. Samtidig fremgår det af tabellen, at en overdrivelse af foderstyrken de sidste 4 uger før faring kan øge tilvæksten med 7 kg pr. drægtighed.

Mere lysin og protein giver en uheldig vægtudvikling

Det fremgår af tabellen, at en so vil have en tilvækst, der er 5 kg

Soens vægt ved løbning (kg)	Foderets lysinindhold (g ford. pr. FEso)	Ændring i forhold til anbefaling ¹	Tilvækst pr. drægtighed inkl. fostre (kg)	Forskel i tilvækst pr. drægtighed (kg)
260	4,0	-	50	-
	4,0	Dag 29-83: Reduktion af foderstyrken med 0,3 FEso pr. dag	40	-10
	4,0	Dag 29-83: Forøgelse af foderstyrken med 0,2 FEso pr. dag	56	+6
	4,0	Dag 84-112: Forøgelse af foderstyrken med 1,0 FEso pr. dag	57	+7
	5,0	-	55	+5
	5,0	Dag 29-83: Reduktion af foderstyrken med 0,3 FEso pr. dag	45	-5
	5,5	Dag 29-83: Forøgelse af foderstyrken med 0,2 FEso pr. dag	60	+10
	5,5	Dag 84-112: Forøgelse af foderstyrken med 1,0 FEso pr. dag	63	+13

¹ Sammenligningsgrundlaget er i alle tilfælde den anbefalede foderkurve til en so i middel huld, som tildeles henholdsvis 3,0 FEso pr. dag, 2,3 FEso pr. dag og 3,5 FEso pr. dag på dag 0-28, 29-83 og 84-112 efter løbning med en blanding indeholdende 4,0 g ford. lysin pr. FEso

Effekt af forskellige foderkurver og foderets lysinindhold på søernes forventede vægtudvikling.

---

højere pr. drægtighed, hvis foderet indeholder 5,0 gram ford. lysin pr. FE frem for 4,0 gram lysin pr. FE. Hvis der samtidig køres med en forøget foderstyrke de sidste 4 uger før faring, er der en risiko for, at søerne kuld for kuld tager 13 kg mere på.

Et bud på vægtudviklingen kulddnum-mer for kulddnummer

Vægtudviklingen for søer, der lige har afsluttet faringen, er vist i figuren. Data stammer fra 3 afprøvningsbesætninger – fra 2 af besætningerne indgår data fra flere år. Det fremgår, at der er relativt store forskelle, men den største forskel opstår allerede ved vægten lige efter første faring. Det betyder, at et af de vigtigste indsatsområder er at sikre, at poltene har en ensartet vægt ved løbning. En vægt, der ikke er over 140-160 kg ved første løbning, er nødvendig for at undgå, at søerne bliver for tunge som ældre. Det ses af figuren, at vægten for de nyfarede gylte i besætning 1 er højere end i besætning 2 og 3, men det interessante er, at kurvernes form i de 3 besætninger er relativt ens. Dette understøtter, at poltenes vægt ved løbning samt tilvæksten under første drægtighed er yderst vigtig at kontrollere.

Fakta

Foderforbruget til vedligehold afhænger af soens vægt (se figuren) - derfor er soens vægtudvikling væsentlig for foderforbruget:

- 200 kg so: ~1,70 FE pr. dag til vedligehold (621 FE/år)
- 260 kg so: ~1,95 FE pr. dag til vedligehold (712 FE/år)
- 290 kg so: ~2,05 FE pr. dag til vedligehold (748 FE/år)